

РІШЕННЯ

Міжнародної науково-практичної конференції “Карантин та інтегрований захист рослин. Перспективи розвитку в XXI столітті”, що присвячена 90-річчю з дня народження професора Покозія Йосипа Трохимовича

Конференція організована та проведена згідно з планом Міністерства аграрної політики України Національним університетом біоресурсів і природокористування України.

В конференції прийняли участь провідні вчені, науковці, аспіранти, студенти та представники виробничих підрозділів України, а також вчені із Польщі, Ізраїлю, Росії, Казахстану, Білорусі, Словаччини, Грузії. За результатами конференції ухвалено:

Науково-дослідна робота. Незважаючи на значні досягнення в захисті рослин від шкідливих організмів в Україні, певні напрями формування і функціонування фітоценозів потребують суттєвого покращення виходячи із принципів контролю біорізноманіття на природоохоронній та економічній основі.

Структурувати та розширити науково-дослідну роботу щодо захисту рослин в Україні не лише від шкідливих організмів загалом, але й системно від абіотичних, антропогенних та біотичних чинників.

Суттєво покращити теоретичне обґрунтування та проведення поглиблених досліджень на основі інтегрованого захисту та карантину рослин, як вкрай необхідного напрямку з отримання якісної та безпечної продукції.

З метою створення передумов ефективного захисту рослин особливу увагу акцентувати на розробці та впровадженні сучасної системи моніторингу біотичних та абіотичних чинників впливу на природні, антропогенні та культурні фітоценози з урахуванням новітнього технічного та інформаційного забезпечення і світового досвіду

Виходячи із сучасних вимог щодо отримання якісної та безпечної продукції особливу увагу слід акцентувати на розробці ефективної та природоохоронної системи захисту рослин, забезпечивши органічне та біодинамічне виробництво продукції.

Враховуючи глобальні зміни клімату та інші негативні чинники впливу на довкілля теоретично обґрунтувати та провести глибокі дослідження щодо зменшення використання малопродуктивних орних земель, створивши антропогенні фітоценози з деревними та чагарниковими рослинами, які мають підвищену стійкість до біотичних та антропогенних чинників.

При розробці та створенні урбаноландшафтних фітоценозів необхідно акцентувати увагу на формуванні фітодизайнового і естетичного задоволення та функціонуванні фітоценозів з використанням багаторічних видів квіткових та плодових декоративних рослин з підвищеною стійкістю, які відіграють

суттєву роль в природних регулюючих механізмах і є передумовою обмеженого застосування хімічних засобів захисту рослин.

При розробці систем захисту урбаноландшафтних та культурних фітоценозів, слід акцентувати увагу на маловивчених організмах, зокрема, представників фітоакарології (кліщів), фітонематології (нематод), родентології (гризунів), молюскології (слимаків), орнітології (птахів), хордатології (природних парнокопитних та непарнокопитних тварин) тощо.

За обґрунтування та удосконалення системи захисту рослин від шкідливих організмів необхідно враховувати, що крім комах-фітофагів важливе значення мають комахи-ентомофаги, комахи-запилювачі та комахи-деструктори, які відіграють важливе значення в природних регулюючих механізмах, запиленні рослин тощо.

Прискорити та поглибити дослідження із розробки та впровадження натуральних інтегрованих систем захисту рослин закритого та відкритого ґрунту на природоохоронній основі з використанням організаційно-технологічної методології, агротехнічного, біологічного, мікробіологічного, імунологічного, механічного, фізичного, біотехнічного, абіотичного та фітонцидного методів.

Навчально-наукова методологія. За розробки навчальних комплексів із ефективної підготовки висококваліфікованих фахівців із захисту рослин з метою створення передумов науково обґрунтованого формування та функціонування природних, антропоприродних (культурноприродних та урбаноландшафтних) та культурних фітоценозів, а також отримання якісної та безпечної продукції пропонується:

- в кожному університеті аграрного профілю доцільно створити кафедру захисту рослин, викладачі якої, крім викладання необхідних дисциплін, повинні приймати безпосередню участь у розробці технологічних карт або проектів з формування та функціонування культурних фітоценозів та вирощуванні культур на природоохоронній основі з обмеженим застосуванням хімічних препаратів;

- в аграрних університетах, де відкрита спеціальність захист рослин, організувати спеціалізацію згідно програми – **Новітні моніторингові системи та прогноз чинників впливу на фітоценози України.**

При підготовці фахівців згідно цієї програми, актуальними є наступні дисципліни: Фітоценологія. Біотичні та абіотичні чинники впливу на фітоценози; Сучасні методи та системи моніторингу і прогнозу чинників впливу на фітоценози; Новітнє технічне та інформаційне забезпечення моніторингу та прогнозу фітоценозів.

При складанні навчальних планів підготовки фахівців по захисту рослин, виходячи із вимог сьогодення, логічним є введення в навчальний план нових дисциплін, зокрема: Фітозоологія – вивчатимуться шкідливі та корисні зоологічні організми; Ентомоанфологія – наука про взаємовідносини комах з квітковими рослинами, включаючи їх запилення; Інтегрований захист рослин при органічному землеробстві.

Заступник голови організаційного комітету
Міжнародної наукової конференції “Карантин та
інтегрований захист рослин. Перспективи розвитку
в XXI столітті”, професор

Члени організаційного комітету
Міжнародної наукової конференції “Карантин та
інтегрований захист рослин. Перспективи розвитку
в XXI столітті”:

Секретар організаційного комітету
Міжнародної наукової конференції “Карантин та
інтегрований захист рослин. Перспективи розвитку
в XXI столітті”, доцент